

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 270
van **TINE SOENS**
datum: 24 mei 2018

aan **GEERT BOURGEOIS**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

Niet-gouvernementele organisaties (ngo's) - Wetgeving in Hongarije

In 2017 zette de Europese Commissie een procedure in gang bij het Europees Hof van Justitie over een Hongaarse wet die buitenlandse ngo's viseert. Die wet, 'law on the transparency of organizations funded from abroad', viseert ngo's die financieel ondersteund worden met buitenlandse fondsen en benadeelt organisaties die opkomen voor de rechtsstaat, de rechten van vluchtelingen, migranten en andere gemarginaliseerde groepen. Ik stelde eerder al een schriftelijke vraag hierover (nr. 379 van 30 juni 2017). De minister antwoordde toen dat hij akkoord gaat met het standpunt van de Europese Commissie en dat hij bereid was de kwestie te bespreken tijdens bilaterale besprekingen met de Hongaarse overheid, als die zich aanbieden.

Federaal minister Didier Reynders stelde in februari 2016 tijdens de Raad Algemene Zaken een paper op over de periodieke evaluaties binnen de landen van de Europese Unie. Er werd afgesproken om de bestaande initiatieven te verbeteren en te versterken.

Intussen versterkte de Hongaarse premier Viktor Orban zijn positie bij de laatste verkiezingen in Hongarije in april 2018. Even daarvoor kondigde zijn regering aan dat zij drie wetsontwerpen zou indienen onder de naam 'stop Soros'. Organisaties die buitenlandse fondsen ontvangen en zogenaamd 'massamigratie propageren' of 'illegale migratie steunen' moeten zich registreren bij de overheid. Zo moeten zij erkennen dat wat ze doen 'illegaal' is en dat ook publiek maken. Ze worden ook onderworpen aan hoge belastingen. Het parlement nam de wetten intussen aan, waarop George Soros' Open Society Foundation het kantoor in Hongarije sloot.

Verschillende organisaties schreven samen een brief naar de minister-president, de premier en de parlementsleden in België. Daarin drukken ze hun bezorgdheid uit over enkele Europese middenveldorganisaties met wie zij samenwerken, maar door hun overheden, waaronder Hongarije, beperkt worden in hun activiteiten. Zij vragen dan ook om te waken over het respect voor de autonome rol die het middenveld kan spelen in de lidstaten waar zij werkzaam zijn. Ze drukten hun hoop uit dat "de Vlaamse en Federale overheid in de politieke dialoog met deze lidstaten, en bij de opvolging van de financiële steun aan projecten in deze landen de noodzakelijke kritische reflecties voert hierover".

Al sinds 2013 onderneemt Hongarije stappen tegen de ngo's. Al meer dan 260 ngo's organiseerden zich onder de naam 'civilizáció'.

1. Kan de minister-president een stand van zaken geven over de dialoog met de Europese Commissie en de Hongaarse regering?
2. Welke Vlaamse organisaties worden rechtstreeks getroffen door de ontwikkelingen?
3. Wat zijn de concrete verwachtingen van de minister-president ten aanzien van de ontwikkelingen in Hongarije met betrekking tot de nieuwe wetgeving die ngo's viseert?
4. Heeft de minister intussen de kwestie aangebracht tijdens bilaterale besprekingen met de Hongaarse overheid? Zo ja, wanneer en wat was het resultaat?
5. Zijn er intussen stappen genomen om bestaande initiatieven ter controle van de rechtsstaat van EU-landen te verbeteren en te versterken?

GEERT BOURGEOIS

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

ANTWOORD

op vraag nr. 270 van 24 mei 2018

van **TINE SOENS**

1. De Commissie heeft de zaak in verband met de Hongaarse ngo-wet op 7 december 2017 voor het Hof van Justitie van de Europese Unie gebracht.
Er is geen verdere informatie over een specifieke dialoog tussen de Commissie en de Hongaarse regering. Bij mijn weten zijn er geen plannen vanwege de Commissie om de procedure uit artikel 7 van het Verdrag van de Europese Unie op te starten.
2. Voor zover bekend zullen er geen Vlaamse organisaties getroffen worden.
3. Het is moeilijk om in te schatten hoe de situatie verder zal evolueren. De Hongaarse regering lijkt voorlopig niet van plan te zijn om van koers te wijzigen.
4. Op 26 april ontving ik de Hongaarse minister van Buitenlandse Zaken en Handel, dhr. Péter Szijjártó.
Zo lang het Hof van Justitie geen uitspraak heeft gedaan in deze zaak en de Europese Commissie het (nog) niet wenselijk acht om het dossier op basis van art. 7 EUV op de agenda van de Raad te brengen, is het niet aan de Vlaamse Regering om in de plaats van de Europese Commissie de dialoog met een EU-lidstaat te voeren. Zoals ik in mijn eerder antwoord op uw schriftelijke vraag (nr. 379) stelde, is dit een bevoegdheid van de Europese Commissie die hiervoor ook het best geplaatst is.
5. Het bestaande initiatief waarnaar verwezen wordt, is de jaarlijkse dialoog over de rechtsstaat die wordt gehouden in de Raad Algemene Zaken. De derde en meest recente dialoog heeft plaatsgevonden in oktober 2017. Deze focuste op pluralisme in de media en de rechtsstaat in het digitale tijdperk. Binnen de Raad is afgesproken om de dialoog over de rechtsstaat te evalueren voor het einde van 2019.
Ik steun de federale minister van buitenlandse zaken in zijn pleidooi voor een peer review-mechanisme om de rechtsstaat in de lidstaten periodiek te evalueren. Dit initiatief heeft inmiddels de steun gekregen van de helft van de lidstaten.